

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2026/345

z 11. februára 2026,

ktorým sa vymenúva osobitná zástupkyňa Európskej únie pre ľudské práva

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 33 v spojení s článkom 31 ods. 2,

so zreteľom na návrh vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Rada sa 25. júla 2012 dohodla na vymenovaní osobitného zástupcu Európskej únie (ďalej len „OZEÚ“) pre ľudské práva ⁽¹⁾.
- (2) Rada 23. júna 2025 prijala rozhodnutie (SZBP) 2025/1252 ⁽²⁾, ktorým vymenovala pani Kajsu OLLONGREN za OZEÚ pre ľudské práva. Mandát OZEÚ uplynie 28. februára 2026.
- (3) Pani Kajse OLLONGREN by sa mal udeliť nový mandát OZEÚ pre ľudské práva na obdobie 24 mesiacov.
- (4) OZEÚ bude vykonávať mandát v situácii, ktorá sa môže zhoršiť a mohla by brániť dosahovaniu cieľov vonkajšej činnosti Únie uvedených v článku 21 zmluvy,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Osobitný zástupca Európskej únie

Pani Kajsa OLLONGREN sa týmto vymenúva za osobitnú zástupkyňu Európskej únie (OZEÚ) pre ľudské práva na obdobie od 1. marca 2026 do 29. februára 2028. Rada môže na základe posúdenia Politického a bezpečnostného výboru (ďalej len „PBV“) a na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoký predstaviteľ“) rozhodnúť, že sa mandát OZEÚ (ďalej len „mandát“) skončí skôr.

Článok 2

Ciele politiky

Mandát OZEÚ je založený na politických cieľoch Únie v oblasti ľudských práv, ako sa ustanovujú v Zmluve o Európskej únii a v Charte základných práv Európskej únie, ako aj v strategickom rámci EÚ pre ľudské práva a demokraciu a v akčnom pláne EÚ pre ľudské práva a demokraciu, vrátane:

- a) zvyšovania účinnosti, prítomnosti a viditeľnosti Únie pri ochrane a podpore ľudských práv vo svete a vytváraní pozitívnej perspektívy v oblasti ľudských práv, najmä prehĺbovaním spolupráce a politického dialógu Únie s tretími krajinami, relevantnými partnermi, podnikateľskou sférou, občianskou spoločnosťou a medzinárodnými a regionálnymi organizáciami, ako aj pôsobením na relevantných medzinárodných fórach;
- b) rozširovania prínosu Únie k posilňovaniu demokracie a budovaniu inštitúcií, právneho štátu, dobrej správy vecí verejných a dodržiavania ľudských práv a základných slobôd na celom svete;
- c) zlepšovania súdržnosti činnosti Únie v oblasti ľudských práv a integrácie ľudských práv do všetkých oblastí vonkajšej činnosti Únie.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady 2012/440/SZBP z 25. júla 2012, ktorým sa vymenúva osobitný zástupca Európskej únie pre ľudské práva (Ú. v. EÚ L 200, 27.7.2012, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2012/440/oj>).

⁽²⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2025/1252 z 23. júna 2025, ktorým sa vymenúva osobitný zástupca Európskej únie pre ľudské práva (Ú. v. EÚ L, 2025/1252, 24.6.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1252/oj>).

Článok 3

Mandát

Na dosiahnutie cieľov politiky uvedených v článku 2 mandát:

- a) prispieva k vykonávaniu politiky Únie v oblasti ľudských práv, najmä strategického rámca EÚ pre ľudské práva a demokraciu a akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu, ako aj k vykonávaniu usmernení, súborov nástrojov a akčných plánov Únie v oblasti ľudských práv, a rovnako aj vypracovaním súvisiacich odporúčaní;
- b) prispieva k vykonávaniu pozícií Únie, ako ich vymedzila Rada, o podpore dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva;
- c) prispieva k vykonávaniu pozícií Únie, ako ich vymedzila Rada, o podpore v oblasti medzinárodného trestného súdnictva, najmä rozhodnutia Rady 2011/168/SZBP⁽³⁾ o Medzinárodnom trestnom súde;
- d) pomáha pri vytváraní silnejšieho hlasu Európy prostredníctvom dialógov o ľudských právach s vládami tretích krajín a medzinárodnými a regionálnymi organizáciami, ako aj s organizáciami občianskej spoločnosti a ďalšími relevantnými aktérmi s cieľom zaistiť účinnosť a viditeľnosť politiky Únie v oblasti ľudských práv; vedie dôležité dialógy s tretími krajinami o ľudských právach;
- e) prispieva k zlepšovaniu súdržnosti a konzistentnosti politík a opatrení Únie v súvislosti s ochranou a podporou ľudských práv, najmä prispievaním k formulácii relevantných politík Únie;
- f) v konzultácii s členskými štátmi prispieva k zlepšovaniu súdržnosti a konzistentnosti pozícií Únie uvedených v písmenách b) a c).

Článok 4

Vykonávanie mandátu

1. OZEÚ je zodpovedný za vykonávanie mandátu pod vedením vysokého predstaviteľa.
2. PBV udržiava s OZEÚ privilegované spojenie a je hlavným styčným bodom OZEÚ s Radou. PBV činnosť OZEÚ v rámci jeho mandátu strategicky a politicky usmerňuje bez toho, aby boli dotknuté právomoci vysokého predstaviteľa.
3. OZEÚ svoju činnosť úzko koordinuje s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť (ďalej len „ESVČ“) a jej príslušnými útvarmi.

Článok 5

Financovanie

1. Finančná referenčná suma určená na úhradu výdavkov spojených s mandátom (ďalej len „výdavky“) v období od 1. marca 2026 do 29. februára 2028 je 3 320 623,17 EUR.
2. S výdavkami sa hospodári v súlade s postupmi a pravidlami, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie.
3. Hospodárenie s výdavkami je predmetom zmluvy medzi OZEÚ a Komisiou. OZEÚ zodpovedá za výdavky Komisii.

⁽³⁾ Rozhodnutie Rady 2011/168/SZBP z 21. marca 2011 o Medzinárodnom trestnom súde a o zrušení spoločnej pozície 2003/444/SZBP (Ú. v. EÚ L 76, 22.3.2011, s. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/168/oj>).

Článok 6

Vytvorenie a zloženie tímu OZEÚ

1. OZEÚ je v rámci svojho mandátu a zodpovedajúcich finančných prostriedkov, ktoré má k dispozícii, zodpovedné za vytvorenie tímu. Tím OZEÚ zahŕňa odborníkov na inštitúcie Únie a vonkajšiu činnosť Únie v oblasti ľudských práv, ako aj na špecifické politické otázky vyplývajúce z mandátu. OZEÚ bezodkladne informuje Radu a Komisiu o zložení tímu OZEÚ.
2. Členské štáty, inštitúcie Únie a ESVČ môžu navrhnúť vyslanie personálu na prácu v tíme OZEÚ. Platy členov takto vyslaného personálu hradí vysielajúci členský štát, dotknutá inštitúcia Únie alebo ESVČ. Na prácu v tíme OZEÚ sa tiež môžu vyslať experti, ktorých do inštitúcií Únie alebo do ESVČ vyslali členské štáty. Členovia medzinárodného zmluvného personálu sú štátnymi príslušníkmi niektorého členského štátu.
3. Všetci členovia vyslaného personálu naďalej administratívne podliehajú vysielajúcemu členskému štátu, dotknutej inštitúcii Únie alebo ESVČ a vykonávajú svoje povinnosti a konajú v záujme mandátu.
4. Personál OZEÚ je umiestnený spoločne s príslušnými útvarmi ESVČ, aby sa zabezpečila súdržnosť a konzistentnosť ich príslušných činností.

Článok 7

Bezpečnosť utajovaných skutočností EÚ

OZEÚ a členovia jeho tímu dodržiavajú bezpečnostné zásady a minimálne normy stanovené v rozhodnutí Rady 2013/488/EÚ (*).

Článok 8

Prístup k informáciám a logistická podpora

1. Členské štáty, Komisia, ESVČ a Generálny sekretariát Rady zabezpečia, aby mal OZEÚ prístup ku všetkým relevantným informáciám.
2. Delegácie Únie a diplomatické zastúpenia členských štátov vo vhodných prípadoch poskytujú logistickú podporu OZEÚ a členom tímu OZEÚ.

Článok 9

Bezpečnosť

V súlade s politikou Únie týkajúcou sa bezpečnosti personálu nasadzovaného mimo Únie v operáciách podľa hlavy V zmluvy prijíma OZEÚ v súlade so svojím mandátom a na základe bezpečnostnej situácie v oblasti pôsobnosti všetky reálne uskutočniteľné opatrenia na zaistenie bezpečnosti všetkých členov personálu, ktorí sú pod priamym vedením OZEÚ, a to predovšetkým tak, že:

- a) na základe usmernení ESVČ vypracuje konkrétny bezpečnostný plán zahŕňajúci konkrétne fyzické, organizačné a procedurálne bezpečnostné opatrenia pre riadenie bezpečného presunu personálu do oblasti pôsobnosti a v rámci nej a riadenie bezpečnostných incidentov, pričom vypracuje pohotovostný plán a evakuačný plán;
- b) zabezpečuje, aby boli všetci členovia personálu nasadzovaní mimo Únie poistení pre prípad zvýšeného rizika, ako si to vyžaduje situácia v oblasti pôsobnosti;
- c) zabezpečuje, aby sa všetci členovia personálu, ktorí sa majú nasadiť mimo Únie, vrátane miestneho zmluvného personálu, pred presunom do oblasti pôsobnosti alebo bezprostredne po ňom zúčastnili na primeranom bezpečnostnom výcviku podľa stupňa rizikovitosti, ktorý tejto oblasti prideliť ESVČ;

(*) Rozhodnutie Rady 2013/488/EÚ z 23. septembra 2013 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 274, 15.10.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj>).

- d) zabezpečuje vykonávanie všetkých dohodnutých odporúčaní vypracovaných na základe pravidelných posúdení bezpečnosti a predkladá Rade, vysokému predstaviteľovi a Komisii písomné správy o vykonávaní uvedených odporúčaní, ako aj o iných bezpečnostných otázkach v rámci pravidelných správ o pokroku a záverečnej komplexnej správy o vykonávaní mandátu uvedenej v článku 14.

Článok 10

Podávanie správ

OZEÚ pravidelne podáva správy vysokému predstaviteľovi. OZEÚ pravidelne podáva správy PBV a v prípade potreby pracovným skupinám Rady, najmä pracovnej skupine pre ľudské práva. Pravidelné správy sa rozosielať prostredníctvom siete COREU. OZEÚ môže podávať správy aj Rade pre zahraničné veci. V súlade s článkom 36 zmluvy sa OZEÚ môže podieľať na informovaní Európskeho parlamentu.

Článok 11

Prístup k dokumentom a ochrana údajov

1. OZEÚ uplatňuje pravidlá stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ⁽⁵⁾, ako aj príslušné vykonávacie predpisy, ktoré prijal vysoký predstaviteľ.
2. OZEÚ chráni fyzické osoby pri spracúvaní ich osobných údajov v súlade s pravidlami stanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ⁽⁶⁾, ako aj príslušné vykonávacie predpisy, ktoré prijal vysoký predstaviteľ.

Článok 12

Koordinácia

1. OZEÚ v záujme dosiahnutia cieľov politiky Únie prispieva k jednotnosti, konzistentnosti a účinnosti činnosti Únie a pomáha zabezpečovať, aby sa všetky nástroje Únie a činnosti členských štátov uplatňovali alebo vykonávali konzistentne. Činnosti OZEÚ sa vo vhodných prípadoch koordinujú s činnosťami členských štátov a Komisie, ako aj s činnosťami ostatných OZEÚ. OZEÚ pravidelne poskytuje informácie misiám členských štátov a delegáciám Únie.
2. V prípade návštev v teréne je OZEÚ v úzkom spojení s príslušnými vedúcimi misii členských štátov a vedúcimi delegácií Únie a vo vhodných prípadoch aj s vedúcimi alebo veliteľmi misii a operácií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky a ostatnými OZEÚ. Tieto osoby vyvíjajú maximálne úsilie s cieľom poskytovať pomoc OZEÚ pri vykonávaní mandátu.
3. OZEÚ je tiež v teréne v spojení s inými medzinárodnými a regionálnymi aktérmi. OZEÚ sa snaží o pravidelné kontakty s organizáciami občianskej spoločnosti na úrovni ústredí, ako aj v teréne.

Článok 13

Pomoc súvisiaca s nárokmí

OZEÚ a členovia tímu OZEÚ pomáhajú pri riešení všetkých nárokov a záväzkov, ktoré vyplývajú z mandátu predchádzajúceho OZEÚ pre ľudské práva a na tieto účely poskytujú administratívnu pomoc a prístup k príslušným dokumentom.

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>).

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

*Článok 14***Preskúmanie**

Vykonávanie tohto rozhodnutia a jeho súlad s inými príspevkami Únie sa pravidelne skúmajú. OZEÚ predkladá Rade, vysokému predstaviteľovi a Komisii pravidelné správy o pokroku a do 30. novembra každého roku mandátu predloží záverečnú komplexnú správu o vykonávaní mandátu.

*Článok 15***Nadobudnutie účinnosti**

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli 11. februára 2026

Za Radu

predsedníčka

K. KALLAS